

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 5609010337
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5609010337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom 27. januára 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného P. W. pre zločin lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného P. W. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/55/2014, zo 16. septembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. W. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej aj len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) sp. zn. 1T/128/2009, z 27. februára 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 1To/55/2014 zo 16. septembra 2014 bol (okrem iného) obvinený P. W. (ďalej aj len „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 3. augusta 2007 v čase približne o 19.30 hod. P. W. vykonal drobný nákup na čerpacej stanici U., nachádzajúcej sa vedľa H. družstva F. v F., okres D., za účelom obhliadnuť situáciu na čerpadle, a následne toho istého dňa v čase približne o 20.15 hod. X. W. s doposiaľ nezistenou osobou prišiel ku dverám kiosku tejto čerpacej stanice, a keď vedúci predajne T. F., nar. X. Y. XXXX, pootvoril dvere, tieto násilu rukami z vonkajšej strany otvoril, na T. F. namieril predmet, ktorý mal vzhľad ako skutočná pištoľ, a zároveň ho rukou strhol na zem, pričom mu spôsobil zranenia - podliatiny v oblasti šije a krku vpravo a pomliaždenie trapézového svalu, ktoré ho neobmedzovali v obvyklom spôsobe života, následne namieril predmet vzhľadu pištole na P. F., nar. XX. C. XXXX, ktorý sedel v kresle v predajni, a tiež mu prikázal, aby si ľahol tvárou k zemi, na oboch kričal, kde sú peniaze, medzitým vošiel do predajne aj druhý doposiaľ nezistený páchatel', ktorý od pokladne zobral čiernu peňaženku v hodnote 3,32 Euro (100,- Sk), patriacu T. F., v ktorej sa nachádzala tržba vo výške 723,63 Euro (21.800,- Sk), a tiež jeho mobilný telefón Nokia 6100 v hodnote 39,83 Euro (1.200,- Sk), následne X. W. prikázal T. F. a P. F., aby vošli do skladu, odkiaľ ešte zobral

kartóny cigariet zn. Marlboro v hodnote 27,22 Euro (820,- Sk), následne v sklade obom nastriekal do tváre sprayom dráždivý aerosol a s odcudzenými vecami ušli, pričom nastúpili do osobného motorového vozidla zn. BMW, ev. č. W. XXXF. patriace X. W., v ktorom ich čakal P. W. a s vozidlom unikli smerom na D. P., pričom svojím konaním spôsobili spoločnosti U., s.r.o., so sídlom W., F., škodu vo výške 750,85 Euro (22.620,- Sk) a T. F. škodu vo výške 43,15 Euro (1.300,- Sk).

Za spáchanie tohto trestného činu bol menovanému podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona a § 41 ods. 2 v spojení s § 42 ods. 1 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov, na výkon ktorého súd prvého stupňa obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Rovnako tak súd prvého stupňa podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007, zo 4. septembra 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/94/2007, z 25. októbra 2007, ktorým bol obvinenému uložený podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona a s použitím § 38 ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 4 (štyri) roky; súd prvého stupňa súčasne zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti uzneseniu krajského súdu (ktorý ako odvolací súd postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného) podal obvinený prostredníctvom obhaju dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní argumentoval v podstate nasledovne:

„ ... z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že ma odsudzoval za trestný čin, ktorý som spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin, pričom mi ukladal druh trestu: len TOS. V odôvodnení na str. 8 OS LM uvádza: „Rozsudkom Okresného súdu Bratislava 5, sp. zn. 3T/27/2007, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 2To/94/2007, bol P. W. uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu súdneho rozhodnutia. Uložený mu bol trest odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Trest vykonal 23. septembra 2008. Uložený mu bol aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na štyri roky, od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti bolo upustené dňa 14. októbra 2010 so skúšobnou dobou do 15. decembra 2012.“

K tomu obvinený citoval ustanovenia § 42 ods. 1 až 3, resp. § 43 Trestného zákona, pričom dodal, že:

„Napriek skutočnosti, že OS LM:

- vyhlásil odsudzujúci rozsudok dňa 27. februára 2014,

- teda 6 rokov po tom ako som TOS uložený rozsudkom OS BA V - 3T/27/2007 vykonal

- a že mi ukladal len TOS (nie trest zákazu činnosti)

zrušil výrok o treste rozsudku 3T/27/2007, za ktorý trest už vykonal.

K tomu obvinený pripojil aj grafické znázornenie postupne ukladaných trestov, t. j. v podstate časovú os ilustrujúcu jednak okamihy spáchania jednotlivých skutkov, ako aj momentov vyhlásenia odsudzujúcich rozsudkov za ich spáchanie, prípadne časové rozpätie vykonania uložených trestov. V nadväznosti na uvedené dodal, že „z uvedeného je teda zrejmé, že skutok, za ktorý ma OS LM v spojení s KS ZA odsudzoval sa stal 3. augusta 2007, a teda bol spáchaný skôr, než bol súdom prvého stupňa (2T/76/2013 - OS BA V) vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin. Z uvedeného je taktiež nepochybné, že rozsudok 3T/27/2007, ktorým mi bol uložený trest 10 (desať) mesiacov a ktorý výrok o treste bol napadnutým rozsudkom OS LM zrušený, bol dávno (6 rokov) pred mojim odsúdením vykonaný!“

„Takýmto postupom súdu, ktorým došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnym použitím § 42 Trestného zákona k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov rozsudkom 2T/76/2013 z 23. novembra 2013 a ďalších 7 rokov rozsudkom 1T/129/2009 z 27. februára

2014 v spojení s 1To/55/2014 zo 16. septembra 2014, čo je nepochybne dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku".

„Na základe uvedeného navrhujem, aby dovolací súd po vyslovení porušenia zákona v príslušných ustanoveniach zrušil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu Žilina zo dňa 16. septembra 2014, 1To/55/2014, v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Liptovský Mikuláš, 1T/128/2009, z 27. februára 2014 ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili svoj podklad a prikázal prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol."

K dovolaniu obvineného sa využijúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš (ďalej len „prokurátor"), a síce nasledovne:

„... Zohľadňujúc argumentáciu obhajoby uvedenú v písomnom odôvodnení podaného dovolania je potrebné konštatovať, že táto nie je spôsobilá zakladať dôvody na postup podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku. Tvrdenia obhajoby, že napadnutým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš bol ukladaný nezákonný trest (v podobe súhrnného trestu) nereflektujú na ustanovenia Trestného zákona, ktorý upravuje podmienky ukladania tohto trestu, napriek tomu, že v dovolaní je uvedená citácia zákonných ustanovení. Podstatným faktorom, ktorý ovplyvňoval správnosť úvah súdu o ukladaní tohto druhu trestu je ten, že skoršie odsúdenie, ktoré zakladalo aplikáciu § 42 ods. 1 Trestného zákona ... nemalo v čase rozhodovania Okresným súdom Liptovský Mikuláš povahu predpokladanú v § 42 ods. 3 Trestného zákona. Na páchatel'a sa totiž nehľadelo, ako keby nebol odsúdený, o čom svedčí aj odpis z registra trestov. Z uvedených dôvodov mám za to, že o podanom dovolaní je potrebné rozhodnúť v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku (nevyklúčujúc aj aplikáciu ... § 382 písm. a) Trestného poriadku, avšak plynutie zákonných lehôt nebolo možné pre absenciu trestného spisu z mojej strany posúdiť".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a napokon spĺňa i obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Po vykonaní vyššie uvedenej formálnej prieskumnej povinnosti tak, ako je jej podstata vymedzená v obsahu predchádzajúceho odseku však dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť nakoľko je zrejme, že nie je dôvodné.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

+ + +

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu § 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Dovolateľ vo vzťahu k vyššie citovanému dovolaciemu dôvodu argumentoval v podstate tak, že okresný súd uložením súhrnného trestu v spojení s uznesením odvolacieho súdu nesprávne aplikoval ustanovenia § 42 a nasl. Trestného zákona, ktoré predstavujú hmotnoprávnu úpravu ukladania súhrnného trestu.

Najvyšší súd v prvom rade poznamenáva, že napriek konštantnému upozorňovaniu dovolacím súdom naďalej nie je zaužívanou praxou, aby dovolatelia (ak nejde o prípad predpokladaný v § 371 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. dovolanie podané ministrom spravodlivosti), dôvodiac práve údajným naplnením dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku použili nielen formálne, no aj skutočne vecne (z materiálneho hľadiska) relevantné a „preskúmateľné“ dovolacie námietky. V prípade trestnej veci obvineného tvoriacej predmet dovolacieho konania pred najvyšším súdom však platí presný opak. Inak povedané, dovolanie obvineného nie je len opätovným „brojením“ proti skutkovým zisteniam, ktorých ustálenie je doménou konania pred súdmi nižšej inštancie, pričom zároveň nie je ani len obsahovo „ďalším odvolaním“. Naopak, obvinený vecným a relevantným spôsobom vysvetlil, v čom vidí naplnenie príslušného dovolacieho dôvodu, pod ktorý následne rovnako kvalifikovane subsumoval aj tomu zodpovedajúce dovolacie námietky tak, aby tieto bolo možné podradiť pod niektoré z vyššie

vymedzených hmotnoprávných pochybení v skoršom konaní pred súdmi nižších inštancií.

Odhliadnuc od konštatovaní najvyššieho súdu uvedených vyššie v úvode argumentačnej časti tohto uznesenia však najvyšší súd po oboznámení sa obsahom rozhodnutí tak súdu prvého stupňa, ako aj krajského súdu v spojení s prezretím relevantnej časti predloženého spisu dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že ním označený dôvod dovolania nie je naplnený.

Konkrétne, obvinený videl pochybenie v neuložení trestu zákazu činnosti okresným súdom (ktorý už vykonal) napriek skutočnosti, že mu bol trest zákazu činnosti vo výmere 4 roky uložený skorším rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007, zo 4. septembra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/94/2007, z 25. októbra 2007. Práve výrok o treste označeného rozhodnutia bol zrušený práve rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, ktorým bol ukladaný súhrnný trest.

Druhú kategóriu dovolacích námietok možno charakterizovať tak, že obvinený v rozpore so zákonom označil postup okresného súdu, ktorý vyhlásil odsudzujúci rozsudok 27. februára 2014, t. j. 6 (šesť) rokov po tom, ako vykonal trest odňatia uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007, v spojení s vyššie označeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave.

Záverom obvinený (pozn.: nie celkom zreteľným spôsobom) poukázal aj na údajnú existenciu viacčinného súbehu medzi skutkom, za ktorý bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš a skutkom, za ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/76/2013, z 23. novembra 2013. Okresný súd Liptovský Mikuláš podľa názoru obvineného pochybil, ak pri ukladaní súhrnného trestu nevzal do úvahy aj naposledy označené odsúdenie, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Najvyšší súd považuje za potrebné úvodom poukázať na znenie § 42 ods. 1 a 2 Trestného zákona:

Podľa § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia vecí, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7 <..

Ďalej, podľa § 42 ods. 3 Trestného zákona ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený, alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

Výplývajú z vyššie uvedeného platí, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol páchatel' odsúdený.

Viacčinný súbeh trestných činov existuje z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým zo spáchaných trestných činov a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a, a to bez ohľadu na to, či sa odsudzujúci rozsudok týkal niektorého z týchto trestných činov alebo trestného činu spáchaného ešte skôr mimo okruhu týchto

skúmaných trestných činov. Pod odsudzujúcim rozsudkom treba rozumieť taký rozsudok, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu.

Pojem „možno na takéto odsúdenie prihliadať“ treba v kontexte trestnej veci obvineného tvoriacej predmet dovolacieho prieskumu vnímať v neoddeliteľnej súvzťažnosti s obsahom § 92 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, podľa ktorého súd môže zahladať odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

Povedané inými slovami, z obsahu dovolacích námietok obvineného je nepriamo zjavné, že vykonanie skôr uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov bránilo uloženiu súhrnného trestu výlučne s poukazom na jeho faktické vykonanie - opomínajúc súčasnú potrebu podľa § 92 ods. 1 a nasl. Trestného zákona.

Z obsahu tak rozsudku okresného súdu, ako aj zo samotného dovolania je nesporné, že obvinený sa skutku, za ktorý bol uznaný za vinného rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu dopustil skôr (3. augusta 2007) než bol Okresným súdom Bratislava V v inej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3T/27/2007, vyhlásený odsudzujúci rozsudok (4. septembra 2007 - vid' č. l. 76 a nasl. priloženého spisu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007). Tým je nepochybne splnená podmienka existencie vzťahu viacčinného súbehu medzi jednotlivými skutkami (znenie § 42 ods. 1 Trestného zákona - „za iný jeho trestný čin“ - upravené podľa teórie a judikátov - vid' napr. R 8/1974, R 34/1965 a i.).

Otázkou, ktorou bolo treba prioritne vyriešiť teda zostala skutočnosť, či bolo možné na odsúdenie obvineného Okresným súdom Bratislava V v čase rozhodovania Okresným súdom Liptovský Mikuláš prihliadať napriek skôr naznačenému časovému odstupu, pričom najvyšší súd po zbežnom prezretí predloženého spisu dospel k záveru, že naň prihliadnuť možné nepochybné bolo, a to s poukazom na nasledovné:

Z odpisu registra trestov vyhotoveného pred hlavným pojednávaním pred okresným súdom (č. l. 758 a nasl. spisu) nepochybne vyplýva, že odsúdený síce v čase pred rozhodovaním okresného súdu trest odňatia slobody uložený skorším rozsudkom skutočne vykonal. Zároveň je ale z označeného odpisu z registra trestov zrejmé, že obvinený nemal odsúdenie Okresným súdom Bratislava V rozsudkom, sp. zn. 3T/27/2007, v spojení s vyššie uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave v čase rozhodovania Okresného súdu Liptovský Mikuláš zahladené. Treba dodať, že s poukazom na ďalšie záznamy v registri trestov by beztak pri prípadnej žiadosti obvineného o zahladenie odsúdenia nebola splnená ani materiálna podmienka zahladenia odsúdenia a síce vedenia riadneho života, nakoľko sotva dva roky po výkone trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov sa dopustil trestného činu v Nemecku a následne sa dopustil rovno ďalších dvoch trestných činov, za ktoré mu bol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Najvyšší súd v úzkej súvislosti s obsahom predchádzajúceho odseku považuje obvinenému za potrebné pripomenúť, že v rámci porozsudkovej agendy mu bol trest zrušený okresným súdom v dôsledku ukladania súhrnného trestu samostatným uznesením vydaným podľa § 414 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 45 ods. 2 Trestného zákona do uloženého trestu odňatia slobody započítaný výkon trestu odňatia slobody od 23. novembra 2007 do 23. septembra 2008, uloženého rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/, zo 4. septembra 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/94/2007, z 25. októbra 2007 (č. l. 877 a nasl. spisu).

Uvedené v spojení so skôr vyjadrenými právnymi úvahami zároveň poskytuje obvinenému dostatočnú odpoveď na ním nastolenú otázku, prečo mu bol okresným súdom ukladaný súhrnný trest v danej výmere. Plynutie času samo o sebe totiž bez toho, aby k tejto formálnej podmienke pristúpila jednak

podmienka materiálna (vedenie riadneho života), ktoré v súhrne opodstatňujú prijatie súdneho rozhodnutia konštitutívnej povahy o zahľadení odsúdenia v zmysle § 92 a nasl. Trestného zákona nemá žiadnu relevanciu naproti tomu, ako to v podstate v podanom dovolaní tvrdil obvinený.

Čo sa týka námietky obvineného ohľadom opätovného „neuloženia“ trestu zákazu činnosti, k tomu dovolací súd len v stručnosti poukazuje na uznesenie Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007, zo 14. decembra 2010 (č. l. 147 priloženého spisu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007), ktorým bolo podľa § 69 ods. 1 Trestného zákona rozhodnuté o podmienечnom upustení od výkonu trestu zákazu činnosti za súčasného určenia skúšobnej doby na časť nevykonaného zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky podľa § 69 ods. 2 Trestného zákona.

Z obsahu predloženého spisu je síce zrejmé, že nebolo vydané samostatné uznesenie, ktorým by príslušný súd vyslovil, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmienечného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti (ne)osvedčil, avšak v tejto súvislosti je potrebné poukázať na § 70 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého sa má za to, že trest zákazu činnosti bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Táto zákonná fikcia bola naplnená práve v trestnej veci obvineného, nakoľko lehota podľa § 50 ods. 6, resp. § 68 ods. 4 veta druhá Trestného zákona sa v takejto procesnej situácii nepoužije. To znamená, že pokiaľ súd bez viny odsúdeného nemohol v lehote 1 (jedného) roka rozhodnúť o (ne)osvedčení sa odsúdeného len z dôvodu, že bol stíhaný pre iný čin spáchaný počas skúšobnej doby, platí zákonná fikcia, že sa odsúdený osvedčil.

Z toho dôvodu najvyšší súd pre vysvetlenie uvádza, že tieto právne úvahy nepochybne viedli aj súd prvého stupňa k tomu, aby neuložil obvinenému opätovne aj trest zákazu činnosti. Preto treba zopakovať, že obvinenému bol ukladaný súhrnný trest v čase, kedy platila fikcia podľa § 70 ods. 3 Trestného zákona, nakoľko trest zákazu činnosti, ktorý mal byť premietnutý do výroku o súhrnnom treste, už z právneho hľadiska v dôsledku fikcie skrátka „prestal existovať“, a preto naň nebolo možné prihliadnúť v zmysle § 42 ods. 3 Trestného zákona (tak, ako to paradoxne tvrdí obvinený v opačnom garde, a síce vo vzťahu k uloženiu súhrnného trestu včítane už vykonaného trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov).

Čo sa týka zostávajúcej dovolacej námietky obvineného spočívajúcej v údajnom hmotnoprávnom pochybení okresného súdu pri ukladaní súhrnného trestu, keď neprihliadol na údajný viacčinný súbeh medzi skutkom, ktorý bol predmetom konania pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš a skutkom, ktorý bol prejednávaný Okresným súdom Bratislava V, pod sp. zn. 2T/76/2013, najvyšší súd uvádza, že ani v tejto súvislosti nemohol akceptovať argumentáciu obvineného.

Dovolací súd musí v nadväznosti na uvedené opätovne zopakovať zákonné podmienky platné pre ukládanie súhrnného trestu, a to najmä tie, ktoré sa vzťahujú k jeho základnému aplikačnému predpokladu - viacčinného súbehu:

Viacčinný súbeh trestných činov existuje z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým zo spáchaných trestných činov a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatela, a to bez ohľadu na to, či sa odsudzujúci rozsudok týkal niektorého z týchto trestných činov alebo trestného činu spáchaného ešte skôr mimo okruhu týchto skúmaných trestných činov. Pod odsudzujúcim rozsudkom treba rozumieť taký rozsudok, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu.

Treba zopakovať, že obvinený sa skutku, ktorý bol predmetom prejednávania Okresným súdom Liptovský

Mikuláš dopustil 3. augusta 2007. Skutku, ktorý bol podkladom pre konanie pred Okresným súdom Bratislava V v konaní, sp. zn. 3T/27/2007, sa obvinený dopustil 26. augusta 2006, pričom k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku v príslušnom konaní došlo za prítomnosti obžalovaného 4. septembra 2007 (č. l. 81 a nasl. priloženého spisu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/27/2007). Z toho plynie záver, že vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku Okresným súdom Bratislava V je okamihom, ktorý „pretrhol“ vzťah viacčinného súbehu medzi skutkami, ktorých sa obvinený dopustil neskôr po jeho vyhlásení. Tento naopak existoval výlučne medzi skutkami podrobne opísanými v tomto odseku, a preto okresný súd nijak nepochybil, keď pri ukladaní súhrnného trestu neprihliadol na odsúdenie Okresným súdom Bratislava V v konaní pod sp. zn. 2T/76/2013. Obvinený sa totiž dopustil skutku, ktorý bol predmetom konania pod naposledy uvedenou spisovou značkou dňa 3. decembra 2012, čiže viac než päť rokov po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku vo veci vedenej pred Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 3T/27/2007 (viď rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/76/2013, z 26. novembra 2013, č. l. 730 a nasl. spisu). Najvyšší súd len rekapitulujúc dodáva, že viac trestných činov je v súbehu len potiaľ, pokiaľ medzi prvým a posledným z nich nebol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci (a to aj hoci neprávoplatný) rozsudok za nejaký trestný čin.

Existencia vzťahu viacčinného súbehu medzi označeným skutkom a skoršími dvomi skutkami, za ktoré Okresný súd Liptovský Mikuláš správne ukladal súhrnný trest, je so zreteľom na uvedené vylúčená. V nadväznosti na uvedené je zrejmé, že nakoľko medzi označenými skutkami neexistuje viacčinný súbeh, nemohol byť logicky za ich spáchanie uložený ani súhrnný trest.

Preto dovolací súd vyhodnotil aj zostávajúcu dovoláciu námietku obvineného ako zjavne nedôvodnú a nenapĺňajúcu dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

So zreteľom na uvedené neostalo dovolaciemu súdu iné len rozhodnúť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku a dovolanie obvineného P. W. odmietnuť, pretože je zrejmé, že nebol splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.